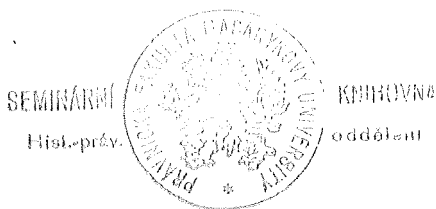

11-F-24

PRESIDENT K ARMÁDĚ

VYDÁVÁ TISKOVÉ ODDĚLENÍ
HSVO PŘI MNO

1945

ARMÁDNÍ ROZKAZ k 28. říjnu 1945

Dnes před 27 lety byla prohlášena samostatná Čs. republika.

Nový slovanský stát ve střední Evropě vznikl jako výsledek odvčkého zápasu českého a slovenského národa s německými a maďarskými vetřelci a utlačovateli o národní svobodu a nezávislost. Tento zápas vzplanul po dvaceti letech znovu, kdy německý imperialismus usoudil, že nastala vhodná chvíle na zotročení, poněmčení nebo úplné fysické vyhlazení slovanských národů Československa. Tento imperialismus pokusil se nejenom zničit naši samostatnost, vydobytou před 27 lety, nýbrž přímo ohrozil samu existenci našich slovanských národů.

Nebezpečí, které před námi vyvstalo, bylo zažehnáno. Zákeřné plány německého imperialismu byly zmařeny. Válka v Evropě skončila před necelým půl rokem úplným vítězstvím nad hitlerovským Německem. Německý válečný stroj byl rozdrčen. Tohoto

inv. čís. 6.423

Koupi od *Bartoš - Novotný*
v *Brně* za Kč *10.-*

vítězství bylo dosaženo nesmírnými oběťmi a vypětím sil všech svobodomoilovných národů celého světa. Největší zásluhy si však získaly v tomto gigantickém zápase tři veliké světové mocnosti: Sovětský svaz, Velká Británie a Spojené státy americké. Naše vděčnost za naše osvobození patří především sovětskému lidu a jeho slavné Rudé armádě.

Dnes je třeba toto dosažené vítězství mezinárodně zajistit. Sovětský svaz, Velká Británie a Spojené státy americké jsou nejlepší a nejjistější mezinárodní zárukou a záštitou míru, demokracie, svobody a nezávislosti všech národů.

Svobodu nám nepřinesl jenom hrdinský boj našich velikých spojenců. Československý lid od samého počátku konfliktu se zařadil pod prapor bojovníků za demokracii a svobodu a po celou dobu války vedl za nejtěžších podmínek bestiálního nacistického teroru zápas za svou existenci a svobodu. Svůj boj doma vystupňoval v nejvyšší formu, v boj partyzánský se zbraní v ruce a v ozbrojené celonárodní povstání proti okupantům — na Slovensku loni a v Praze letos.

Boje našeho lidu se zúčastnila jako jedna z jeho složek československá armáda doma i za hranicemi. V zahraničí bojovali Češi a Slováci na světových válečných frontách ve svých československých jed-

notkách — na západě, na východě i na Středním východě a v Africe, ve vzduchu nad souší i mořem. Českoslovenští vojáci vstoupili po boku Rudé armády už před rokem na čs. území a společně s ní si v těžkých a úporných bitvách probíjeli cestu Slovenskem a Moravou až do Prahy.

Československý lid dospívá dnes k svému národnímu svátku po necelém půl roce svobodného života s velikými vymoženostmi. Je nutno, abychom zajistili vítězství také uvnitř vybudováním obnovené republiky tak, aby bylo v budoucnosti znemožněno opakování Mnichova v jakékoliv podobě. Za poměrně krátkou dobu bylo dosaženo důležitých a významných pokroků, reforem a hlubokých společenských přeměn na poli poslovanštění a demokratisace všeho životního, politického, hospodářského a kulturního. Pokročila očista našeho života od fašistického a nacistického zlořádu. Úsilí československého lidu, poučeného tragickými zkušenostmi války, směřuje k vybudování nových, lepších poměrů v republice, k zajištění vítězství a zajištění znovu dosažené svobody.

V tomto úsilí připadá nové československé armádě též důležitá úloha. Chceme, aby naše armáda byla lepší, pevnější a silnější než dříve. Proto ji budujeme jako armádu demokratickou, lidovou, jako armádu

politicky a národně uvědomělých bojovníků a strážců naší svobody a samostatnosti. Chceme mít armádu moderně organisovanou, dokonale vycvičenou, vyzbrojenou, přísně ukázněnou, s výborným velitelským sborem a vysokým bojovým duchem. Naše nová armáda vzešla z boje našeho lidu a zůstane tomuto lidu bezpodmínečně věrnou, zůstane nerozlučnou složkou jeho všeobecného úsilí.

Vojáci!

Blahopřeji Vám k velikému našemu národnímu a státnímu svátku zrodu Československé republiky. Spoléhám, že svědomitou a houževnatou prací, přesným vykonáváním svých povinností, ukázněností a sebeobětavostí překonáte všechny obtíže při budování nové lidové, demokratické čs. armády a čestně splníte úkoly, které Vám ukládá národ a lid.

Sláva Československé republice!

Sláva československé armádě!

President republiky

Dr. Edvard Beneš

vrchní velitel čs. branné moci

Ministr národní obrany

div. gen. Ludvík Svoboda

Projev pana presidenta republiky

při odevzdání praporů čs. armádě
na Strahovském stadionu
dne 27. října 1945

Vojáci!

Po prvé po letech nesvobody vzpomíná československá armáda založení Československé republiky, na jejímž zřízení, budování a znovuosvobození má tak podstatný podíl. Od vzniku prvních československých vojenských jednotek za hranicemi v době prvé války světové a potom v různých obdobích trvání republiky prodělala československá armáda četné změny. Byly spíše zevního rázu. V podstatě však vždy to byla tatáž československá armáda, která byla nositelkou ducha československého lidu a ochránkyní národní a státní ideje Československé republiky, ať již to byly československé legie, které v první světové válce pomohly rozbít přežitý státní útvar, Čechy a Slováky poutající, ať to byla armáda vyrostlá z této republiky, spolupůsobící při její výstavbě a připravující se k její

obraně v bouřných dobách, předcházejících evropskou krizi a druhou světovou válku, anebo konečně ať to byly naše vojenské sbory, bojující v této válce v rámci armád našich spojenců na východě i na západě anebo skupiny domácího odboje v jeho nej-různějších formách.

Dnešní výročí památného data 28. října slaví zde společně s námi také vojenské jednotky sovětské, americké, anglické a francouzské; upřímně je zde mezi námi pozdravuji. Den ten je nejen oficiálním dnem zrození Československé republiky, ale i nej-význačnějším svátkem naší armády, vstupuje naše armáda na další úsek své národní a státní cesty, která pro budoucnost bude charakterisována heslem: *Obrození armády v obrozené republice.*

Proto byl též zvolen dnešní den, jenž je armádním svátkem pro znovuodevzdání původních praporů československé branné moci jejím obnoveným jednotkám, které jsou zde představovány jak svými bývalými veliteli, osvědčenými v zahraničních bojích nebo domácím odboji, tak i naší mládeží, která opět nastupuje k nejčestnější službě vlasti, ke službě ve zbrani.

Když jsme v temných dnech roku 1939 byli nuceni odloučiti se od těchto slavných praporů, cítili jsme

všichni, že to není navždy. Věděli jsme, že přijde den, kdy slunce svobody nám opět vzejde; a přičiňovali jsme se všichni, aby tento den přišel brzy a aby byl slavný. Bojovali jsme o to, někteří venku za hranicemi, jiní opět doma na frontě vnitřní, a vzpomínka na armádní prapory, odznaky naší suverenity a naší svobody, sílila nás všechny, sílila nás, vojáky republiky a sílila celý národ v jeho odboji.

A když náš odboj, založený na bojovém úsilí našich spojenců, na úsilí Rudé armády a armád spojenců západních, byl korunován úspěchem, přišel konečně i den dnešní, kdy naše staré slavné zástavy mohly být vyneseny ze svých úkrytů, kde nepotřísněny svatokrádežnou rukou sveřepého nepřítele, čekaly, aby opět zavlály nad Vašimi hlavami.

Tyto prapory Vám sem dnes přinášejí bojovníci našeho prvního odboje z první války světové. Ti je po staleté porobě opět vzkřísili k životu z hlubin starších našich věků a z našich národních dějin. Z jejich rukou je nyní přijímáte Vy, představitelé dnešní československé armády, jako symbol *nepřerušného trvání československé armády, jako dědictví otců a jako závazek do budoucnosti. Ponesete je důstojně a čestně po další cestě, po níž se slavně bude ubírat naše národní armáda a naše republika.*

Vzpomeňte dnes, vojáci českoslovenští, všech našich bratří, kteří v minulých dobách se zbraní v ruce položili svůj život pro tyto prapory a pro republiku. A slibte sobě i nám, že i Vy budete hotovi kdykoliv toho bude potřeba, *položiti své životy za Československo, za svou vlast, slavnou a věčnou.*

Československé armádě na jejím dalším pochodu
Nazdar!

Proslov pana presidenta republiky

k vojenským hodnostářům a vyšším
velitelům při přijetí na Hradě
dne 27. října 1945

Pane ministře národní obrany, pánové!

Dostavili jste se dnes, pánové, ke mně, ve svých vlastnostech ať již definitivních nebo zatímních vojenských jednotek. Jako vrchní velitel branné moci Vás na tomto místě srdečně vítám a používám této příležitosti, abych Vám řekl několik slov o našich společných úkolech při budování armády.

Dnešní den našeho státního svátku můžeme považovati zároveň za den obnovování a obnovení naší armády, která ve složitém procesu svého znovubudování nabývá nyní téměř již své definitivní podoby. Naše nová armáda, kterou právě přebudováváme, bude ve svém vývoji spočívat na pevných základech ducha a tradice naší armády předválečné, na základech, které válkou byly obohaceny velikými a cennými

mi zkušenostmi, jež jí přinášejí jak její složky zahraniční, prošlé výhni válečných zážitků na frontě východní, západní i na frontě letecké, tak i prvky, jež se osvědčily v různých složkách odboje domácího. Víte sami předobře, co pro armádu znamená tradice. Tuto tradici máme — především velikou a slavnou tradici z první války světové. Druhá světová válka připojuje k tomu nové nanejvýše důležité prvky a tudíž naši dřívější tradici doplňuje a novým poměrům přizpůsobuje. A plně si uvědomuji, že v mnohém nás nutí, abychom některé z dřívějších koncepcí armádních měnili a změny ty v nových formách přiváděli do harmonie s koncepcemi dřívějšími.

A nejen to — jde tu též o to, aby toto dílo bylo vykonáno co nejrychleji, neboť konsolidovaná armáda v dnešních dosud neurovnaných světových poměrech je před zraky mezinárodní veřejnosti nejlepší známkou konsolidovaného státu. Jde dále o to, aby armáda se harmonicky včlenila do velkého díla našeho lidu, budování lidové republiky na zásadách duchovní i materiální demokracie, aby se s lidem sžila, aby dýchala jeho dechem.

Budiž tu zdůrazněna především hlavní veliká změna naší armády: v budoucím našem vojsku nebude Němců a Maďarů. Naše armáda bude ryze národní.

Ti z Vás, kteří tak jako já, si jsou dobře vědomi toho, jak ohromným břemenem pro naše vojsko byla německá a maďarská část našeho obyvatelstva z doby před r. 1939 a vůbec naši němečtí a maďarští vojáci, ti z Vás, kdož si byli vědomi toho jak politická a národní výchova v dřívější naší armádě v jejím dřívějším složení řádně nikdy ani možná nebyla, jak její tradice se těžce budovala, její důstojnictvo se těžce duchovně vytvářelo — ti všichni chápou, jak dnes vše bude jiné a nové, jak to samo znamená pro naši armádu opravdovou revoluci.

I to nám umožní novou politickou výchovu našeho vojáka. Naše armáda je politická v tom smyslu, že je a musí býti především *plně a důsledně demokratická*. Náš národ je demokratický skrz na skrze a jeho lidová armáda nemůže býti jiná. Naše armáda — jako celý náš veřejný život — se tudíž zbaví všech zbytků fašismu, neboť fašismus všeho druhu byl duchovní jed a byl to prvek od základu protičeskoslovenský a speciálně protičeský. Při tom naše armáda je a bude *vřele a oddaně národní*, národní hluboce, opravdově, vnitřně, tradičně. To znamená, že je také armádou *nestrannou a nadstrannou*. Jsem jako prezident vrchním Vaším velitelem. Jako Váš velitel a prezident, cítím i já nestrannicky a nadstra-

nicky. Soudím, že každý náš důstojník na svém významném místě v armádě má mít stejný pocit — *všechny demokratické strany jsou nám a musí nám býti s hlediska celonárodního v naší kvalitě vojáků stejně drahé a stejně národně blízké* — jen tak nabudete všichni plné vzájemné důvěry k sobě navzájem a důvěry Vašich vojáků k Vám samým. To u nikoho nevyklučuje, aby si ve svém soukromém myšlení politickém měl přesvědčení stranické, jaké uzná za vhodné. Ostatně vláda už Vám vydala politické směrnice a *plně a důsledně jich dodržování je pro Vás pro všechny prostým příkazem.*

Prosím Vás dále všechny, abyste se dali do nové úsilovné práce po plné jednotě. Vím, že jsou mezi Vámi různé tendence. Nám je však třeba důstojnického sboru *jednotného a slitého v jeden jediný celek.* Pracujte mezi sebou na této jednotnosti. Nebude pevné a dobré armády, budou-li mezi důstojnictvem různosti, budou-li mezi ním různé směry a kliky. Dnes jsme v začátcích a je přirozené, že té jednotnosti dosud není. Ale upřímně Vás o to prosím, pracujte v tom duchu, překonávejte mezi sebou rozdíly a *vytvářejte armádu jednu, jedinou, svornou, ryze národní a jednotnou ve všech jednotkách, ve všech zbraních a ve všech odděleních našeho vojska.*

Ukládám Vám to jako první z Vašich nových velikých povinností velitelských.

K práci odborné nemusím Vás vybízet. Byla vždycky velikou předností našeho vojska. Nechť dnešní naše armáda a její důstojnictvo nezůstane v tom v ničem za svými dřívějšími předchůdci!

Chtěl bych ještě na konec vyzdvihnout jeden z úkolů naší armády v pohraničí. Tam spolupůsobí naše armáda v zajišťování našeho pohraničí se Sbory národní bezpečnosti. Přejeme si všichni a budeme k tomu napomáhati, aby tyto vybrané uniformované sbory byly po všech stránkách, zvláště po stránce velitelské, organizační i mravní na takové výši, aby jejich spolupráce s armádou na tomto úseku budování republiky byla co nejúčinnější, neboť touto službou Sbor národní bezpečnosti umožňuje armádě, aby se mohla plně věnovat svému velkému úkolu — přípravě pro zabezpečení republiky proti vnějšímu nebezpečí.

Pánové, v této velké práci nezanedbejte ničeho, abyste měli úspěch. Jděte do práce s nadšením a oddaností — sotva kdy měl náš voják tak dobré vyhlídky pro budoucnost. Prosím pana ministra, aby zařídil, aby jako dosud styk armády se mnou byl co nejuzší a nejčastější. Počítám tu na plnou a upřímnou

spolupráci, počítám všude ve všem s Vámi, a Vy počítejte se mnou.

Veškeré Vaší další činnosti v budování nové obrozené armády přeji Vám všem upřímně a srdečně opravdový zdar!

REV15

PRÉSIDENT K ARMÁDĚ

VYDALO TISKOVÉ ODDĚLENÍ HLAVNÍ SPRÁVY
VÝCHOVY A OSVĚTY PŘI MNO V PRAZE
ROKU 1945 / TISK A. HAASE V PRAZE

CENA Kčs 10.—

SEMINÁRNÍ
Hist.-práv.

KNIHOVNA
oddělení

ÚK PrF MU Brno

3 1 2 9 S 0 1 4 7 6